

dringer og frygte ikke for Konsekvensen, som efter disse tre Medlemmers Mening bør blive den, at Bank- og Sparekassenes organiseres under Staten, saaledes at denne ikke blot lider Tab under vanskelige Forhold, men ogsaa er i Stand til under normale Forhold at varetage sine egne og Samfundets Interesser til Fordel for den store Befolkning.

Et *Mindretal* (Alfred Christensen og Zahle, hvortil Birck slutter sig, idet han dog forbeholder sig særlige Bemærkninger) bemærker: Bankgarantiens Formaal var at standse en Panik, ikke at betale insolvente Bankers Gæld. Finansminister Vilh. Lassen troede, at de to Banker, for hvilke der ved Lov af 15. Februar 1908 garanteredes, var solvente, og at Staten derfor kun paatog sig en moralsk Garanti. Ud fra denne Forudsætning paakaldte han Statens Hjælp til Detailhandlerbanken og Grundejerbanken. Det kan ikke vides, om han vilde have paakaldt Statens Hjælp, hvis han havde kendt de virkelige Forhold. Det betvivles, at Rigsdagen var gaaet med til at garantere for Grundejer- og Detailhandlerbanken, hvis den havde vidst, at dette vilde paadrage Staten et Tab paa adskillige Millioner. Det er ganske sikkert, at Finansminister Vilh. Lassen vilde have høstet alt andet end „*enstemmigt* Bifald fra *alle* Sider“, hvis han havde foreslaaet en Bankgaranti, der paadrog Staten et Tab paa omkring 8 Mill. Kr.

Finansminister Vilh. Lassen udtalte tværtimod angaaende Bankgarantien: „Jeg tror ikke, at det til syvende og sidst skal vise sig, at denne Forpligtelse betyder noget i rede Penge“ (Folketingstid. Sp. 4093). Dette stoledes Rigsdagen paa, da den vedtog Loven af 15. Februar 1908.

Denne Lov gav kun Ret til at garantere for Grundejerbanken og Detailhandlerbanken. Enhver Udvidelse herudover uden Rigsdagens Medvirken er lovstridig.

Dette har Bankkomiteen været klar over, hvilket fremgaar af dens Protokol for 3. Marts 1908, hvori det meddeles, at

Bankdirektørerne Damm og Glückstadt ønskede, at Sparerne i „Den lille Laanekasse“ garanteredes, hvorefter det ordret hedder:

„Statsgældsdirektør Andersen foreslog, at dette skete indirekte gennem Bankerne ved Rekurs til Komiteen.

Formanden foreslog, at de fem Hovedbanker garantere overfor Offentligheden, og at Komiteen atter garanterer Bankerne, for ikke at offentliggøre noget i Strid med Garantiloven.“

Konferensraad Falbe-Hansens Forslag om i Strid med Garantiloven at paadrage Staten Andel i Garantien for „Laanekassen“ og at vildlede Offentligheden ved at offentliggøre, at de fem Hovedbanker (men ikke Staten) paatog sig Garantien, vedtoges, og det vedtoges endog yderligere at udsende gennem Ritzaus Bureau følgende misvisende Meddelelse:

„Laanekassen.

For at forebygge, at Indskyderne i „Laanekassen“, af Hensyn til, at det i den senere Tid har været vanskeligt at finde Købere til dens Aktier, skulde nære Ængstelse for at lade deres Indskud forblive staaende i „Laanekassen“, have undertegnede Banker for et Tidsrum, foreløbigt af 2 Aar, paataget sig Garanti for Indskydernes Tilgodehavende.

København, den 3. Marts 1908.

Nationalbanken i København.

Privatbanken i København, Aktieselskab.

Den danske Landmandsbank, Hypotek- og Vekselbank, Aktieselskab. Aktieselskabet Københavns Handelsbank.

Københavns Laane- og Diskontobank, Aktieselskab.“

Der skete i Laanebankens Lokaler Opslag om, at de fem Hovedbanker (ikke Staten) garanterede for den.

Finansminister Vilh. Lassen har en Gang i Finansudvalget — maaske i Dagene 8.—10. Februar, maaske senere — nævnt, at Laanekassen skulde have eller havde et Laan i Nationalbanken. Et Medlem af